

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра фінансів та банківської справи

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Фінанси малого бізнесу»
на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	
Спеціальність	
Галузь знань	
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Глушенко Юлія Анатоліївна
к.е.н. доцент
доцент кафедри фінансів та банківської справи

Контактний телефон	+38-098-560-08-13
Електронна адреса	glusch12@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.fin.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системних теоретичних знань і практичних навичок з організації фінансово-економічної діяльності суб'єктів малого бізнесу. Порядку оподаткування, джерел фінансування, державного регулювання та кредитування. Вибір та особливості застосування загальної і спрощеної систем оподаткування
Тривалість	5 кредитів ЄКТС / 150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції з використанням інформаційних технологій, практичні заняття з елементами дискусії, ділової гри, консультації, самостійна робота поза розкладом. Методи навчання: словесні – пояснення; розповідь, лекція, бесіда, дискусія; наочні – демонстрація; ілюстрація, використання презентацій, схем, таблиць; практичні - розв'язування задач; практичні роботи; інтерактивні - робота в групах; мозковий штурм.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: опитування, тестовий контроль за темами, виконання навчальних завдань на практичних заняттях та завдань самостійної роботи, модульні тестові контрольні роботи. Підсумковий контроль: ПМК (залік)
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 	<ul style="list-style-type: none"> Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. Здатність бути критичним і самокритичним. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). Здатність працювати автономно. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансовий ринок, банківська система та страхування). Здатність визначати, обґрунтовувати професійні рішення в сфері фінансів, банківської справи та страхування і брати відповідальність за них. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми (лекції)	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Особливості управління фінансами малого бізнесу, вартість бізнесу та його фінансове забезпечення.		
ТЕМА 1. Основи фінансів малого бізнесу.	Обговорення теоретичного матеріалу; виконання навчальних завдань на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; тестування; виконання індивідуальних завдань; опрацювання додаткових ресурсів за темою; опрацювання питань для самопідготовки та самоконтролю, виконання тестових модульних контрольних робіт	Виконати навчальні, індивідуальні, тестові завдання та завдання самостійної роботи. Опрацювати питання для самопідготовки та самоконтролю, а також додаткові ресурси за темою.
ТЕМА 2. Оцінка вартості бізнесу.	Обговорення теоретичного матеріалу; виконання навчальних завдань на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; тестування; виконання індивідуальних завдань; опрацювання додаткових ресурсів за темою; опрацювання питань для самопідготовки та самоконтролю, виконання тестових модульних контрольних робіт	Виконати навчальні, індивідуальні, тестові завдання та завдання самостійної роботи. Опрацювати питання для самопідготовки та самоконтролю, а також додаткові ресурси за темою.
ТЕМА 3. Фінансове планування.	Обговорення теоретичного матеріалу; виконання навчальних завдань на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; тестування; виконання індивідуальних завдань; опрацювання додаткових ресурсів за темою; опрацювання питань для самопідготовки та самоконтролю, виконання тестових модульних контрольних робіт	Виконати навчальні, індивідуальні, тестові завдання та завдання самостійної роботи. Опрацювати питання для самопідготовки та самоконтролю, а також додаткові ресурси за темою.
ТЕМА 4. Фінансування малого бізнесу.	Обговорення теоретичного матеріалу; виконання навчальних завдань на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; тестування; виконання індивідуальних завдань; опрацювання додаткових ресурсів за темою; опрацювання питань для самопідготовки та самоконтролю, виконання тестових модульних контрольних робіт	Виконати навчальні, індивідуальні, тестові завдання та завдання самостійної роботи. Опрацювати питання для самопідготовки та самоконтролю, а також додаткові ресурси за темою.
Модуль 2. Оподаткування, інвестування та управління підприємницькими ризиками.		

ТЕМА 5. Оподаткування малого бізнесу.	Обговорення теоретичного матеріалу; виконання навчальних завдань на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; тестування; виконання індивідуальних завдань; опрацювання додаткових ресурсів за темою; опрацювання питань для самопідготовки та самоконтролю, виконання тестових модульних контрольних робіт	Виконати навчальні, індивідуальні, тестові завдання та завдання самостійної роботи. Опрацювати питання для самопідготовки та самоконтролю, а також додаткові ресурси за темою.
ТЕМА 6. Інвестиційні рішення в малому бізнесі.	Обговорення теоретичного матеріалу; виконання навчальних завдань на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; тестування; виконання індивідуальних завдань; опрацювання додаткових ресурсів за темою; опрацювання питань для самопідготовки та самоконтролю, виконання тестових модульних контрольних робіт	Виконати навчальні, індивідуальні, тестові завдання та завдання самостійної роботи. Опрацювати питання для самопідготовки та самоконтролю, а також додаткові ресурси за темою.
ТЕМА 7. Підприємницькі ризиків і страхування в малому бізнесі.	Обговорення теоретичного матеріалу; виконання навчальних завдань на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; тестування; виконання індивідуальних завдань; опрацювання додаткових ресурсів за темою; опрацювання питань для самопідготовки та самоконтролю, виконання тестових модульних контрольних робіт	Виконати навчальні, індивідуальні, тестові завдання та завдання самостійної роботи. Опрацювати питання для самопідготовки та самоконтролю, а також додаткові ресурси за темою.

Інформаційні джерела

Основні

1. Бюджетний Кодекс України: Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
2. Кодекс України з процедур банкрутства : Кодекс України від 18.10. 2018 р. № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text> <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>.
3. Митний кодекс України: Закон України від від 13.03.2012 р. №4495-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/4495-17>
4. Марусяк Н.Л. Фінанси підприємств : навч. посіб.: 2-ге вид., перероб. і доп. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 176 с.
5. Податковий кодекс України: Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
6. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р. №755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
7. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України від 06.07.1995 р. № 265/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Порядок реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації операцій з торгівлі валютними цінностями в готівковій формі: Наказ Міністерства фінансів України від 23.06. 2020 р. № 317 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0919-16#Text>
9. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Постанова Національного банку України від 21 січня 2004р. № 22 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0163500-22#Text>
10. Про затвердження Положення про реєстрацію фізичних осіб у Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків: Наказ Міністерства фінансів України від 29.09.2017 р. № 822. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1306-17#Text>
11. Про затвердження порядків щодо реєстрації реєстраторів розрахункових операцій та книг обліку розрахункових операцій: Наказ Міністерства фінансів України від 14.06.2016 р. № 547/1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-16#Text>
12. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
13. Про затвердження форм та порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість: Наказ Міністерства фінансів України від 28.01.2016 р. № 21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16#Text>

14. Про затвердження форми Декларації акцизного податку, Порядку заповнення та подання Декларації акцизного податку: Наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 р. №14 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0105-15#Text>
15. Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.2015 р. № 1307. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0137-16#Text>
16. Про акціонерні товариства: Закон України від 27.07.2022 р. № 2465-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text>
17. Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні: Закон України від 21 липня 2000 р. № 2157-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2157-14#Text>
18. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
19. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07. 1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
20. Про затвердження Порядку обліку платників податків і зборів: Наказ Міністерства фінансів України від 09.12. 2011 р. № 1588. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1562-11#Text>
21. Про затвердження Положення про реєстрацію фізичних осіб у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків від 29.09. 2017 р. № 822. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1306-17#Text>
22. Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість: Наказ Міністерства фінансів України від 28 січ. 2016 р. № 21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16>
23. Про затвердження форми Декларації акцизного податку, Порядку заповнення та подання Декларації акцизного податку: Наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 р. № 14. URL URL:: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0105-15#Text>
24. Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.2015 р. № 1307. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0137-16#Text>
25. Про Державну податкову службу України: Положення затверджене Постановою КМУ від 6 березня 2019 р. № 227. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#Text>
26. Остапенко Т. М., Кубецька О. М., Кононова І. В. та ін. Оподаткування суб'єктів підприємництва : навч. посібник (у схемах). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 148 с.
27. Тимошенко О. В., Корнейчук Н. І., Давиденко Б. В. Податок на доходи фізичних осіб як основне джерело фінансового забезпечення місцевого самоврядування. Modern research in world science. Proceedings of the 7th International scientific and practical conference. SPC "Sci-conf.com.ua". Lviv, Ukraine. 2022. Pp. 1093-1097.
28. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.
29. Фінанси підприємств : підручник / В. В. Сокурєнко, Д. В. Швець, С. М. Бортник, С. О. Ткаченко ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка. – 2-ге вид., допов. та перероб. – Харків : ХНУВС, 2022. 292 с.
30. Фінанси підприємств : підручник / Н. Б. Ярошевич. Львів : «Новий Світ-2000», 2025. 316 с.

Додаткові джерела

1. Глущенко Ю. А. Зарубіжний досвід місцевого оподаткування. Державна політика щодо місцевого самоврядування: стан, проблеми та перспективи: збірник матеріалів 14-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції / за наук. ред. проф. О.В. Чепелюк, В.Д. Філіппової. Хмельницький: ХНТУ, 2023. с.34-36
2. Глущенко Ю. А., Яріш О. В. Передумови реформування та перспективи розвитку податкової системи України. Вплив глобалізаційних процесів та цифрової трансформації на формування міжнародного економічного клімату та фінансової екосистеми : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 28 березня 2024 року). Полтава: ПУЕТ, 2024. 456 с. (С. 175-179). URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/13762>
3. Дергалюк, Б., Деркач, Н. Фінансове планування діяльності малого підприємства. *Економіка та суспільство* № 57. 2023. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-7>.
4. Кузь В.І. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.
5. Ляшкова Н. О., Тимошенко О. В. Фіскалізація суб'єктів малого бізнесу: наслідки та сподівання. Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті: збірник матеріалів XLV Міжнародної наукової студентської конференції (Полтава, 13-14 квіт. 2022 року): Полтава: ПУЕТ, 2022. С.99-102
6. Податкова система: конспект лекцій: навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Гречко А.В. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 119 с.
7. Податкова система : методичні рекомендації до практичних завдань та самостійної роботи студентів спеціальностей 071 "Облік і оподаткування" освітньої програми "Облік і аудит" та 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" освітньої програми "Митна справа" першого (бакалаврського) рівня / уклад. О. Є. Найдєнко, В. В. Карпова. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2023. 92 с.
8. П'ятак М. А., Тимошенко О. В. Фіскалізація розрахункових операцій як спосіб подолання тіньової економіки. Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в сучасних умовах: збірник матеріалів III Міжнародної науково-

практичної інтернет-конференції (Полтава, 15–16 квіт. 2021 року): Полтава: ПУЕТ, 2021. С. 42-45.

9. Пасуля Л. П., Тимошенко О. В. Проблеми та перспективи розвитку місцевого оподаткування в умовах реформування податкового законодавства. Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в сучасних умовах : збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Полтава, 15–16 квіт. 2021 року): Полтава: ПУЕТ, 2021. С. 86-89.

10. Різник В. В. Фінансовий механізм інноваційної діяльності малих підприємств. *Економічний вісник університету*. 2020. Вип. 44. С. 195-202.

11. Viktoriia Strilets, Serhiy Frolov, Viktoriia Datsenko, Oksana Tymoshenko and Maksym Yatsko (2022). State support for the digitalization of SMEs in European countries. *Problems and Perspectives in Management*, 20(4), 290-305.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://www.bank.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Міністерства Фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://me.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Дія бізнес. URL: <https://business.dia.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Ukraineinvest/. URL: <https://ukraineinvest.gov.ua>.
7. Офіційний сайт Державної податкової служби України URL: <https://tax.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Taxer.. URL: <https://taxer.ua/uk/>

Оцінювання результатів навчання

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

виконання практичних завдань за окремими темами дисципліни з використанням автоматизації доступу до баз даних і знань, а також розв'язання конкретних професійних завдань. Практичні завдання зроблено у середовищі MS Office (MS Word, MS Excel, MS Access, MS PowerPoint), MS FrontPage, VBA, що прості у використанні, мають зручний інтерфейс користувача.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-orgu-osv-proc.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друківаного або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrocheshnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагиату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-zapob-akad-plagiat.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/polozh_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/polozh-vyznan-rezv-informal-neformal.pdf>

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <https://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyvediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): опитування (4 бали); виконання навчальних завдань (4 бали); виконання індивідуальних дослідних робіт (3 бали) завдання самостійної роботи (12 балів); тестування (20 балів); поточна модульна робота (15 балів)	58
Модуль 2 (теми 5-7): опитування (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); виконання індивідуальних дослідних робіт (3 бали) завдання самостійної роботи (3 бали); тестування (15 балів); поточна модульна робота (15 балів)	42
Разом	100

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
5-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання